

Refleksion og fordybelse

1

Af Agnete Diemer

Som kunsthåndværker og underviser i mange år og med mit nye dejlige værksted på Bjørnø, har jeg endnu engang nye ideer og drømme i gang! Jeg har igen været 3 uger i Norge, først som underviser i firkantede, franske madkasser med låg på, i Liss- Monas værksted. Som overbygning på grundforløbet i kurvemageri.

Sidenhen har jeg siddet i en ældre bådebygger/ sneedkærers værksted i 2 uger og lavet 1 kurv! Lært den gamle flettemetode på den norske "kipe". En rygsæk lavet i fyrretræ og flettet i flæk- ket, renset enebær "og ordentlig renset!" siger Mester, der ikke vil gå på kompromisser med de gamle traditioner, han har lært! Lige bortset fra kobbertråden til sidst!

Jeg spurgte til granrødder! Han har lært stålstring!

At sidde på denne lille ø, med værkstedet helt ud til vandet og lytte til mågerne, bådene der vugger i vandet og vinden! Der havde jeg bestemt ikke problemer med at være tilstede i nuet! Alt skulle nydes!! Og alle der har renset flækket pil ved, at den skæres i stykker og ødelægges, hvis tankerne smutter en tur ud af kroppen! Det er vel det man kalder at være nærværende eller Zen?

Et par dage sad jeg helt alene og havde rigeligt af flække og rense! Sikken en luksus! Aftener alene i en bjælkehytte fra før 1850, med tykke vægge, store træsom og de skønneste detaljer skåret ud med økse og kniv! En hytte

der før i tiden var et provianthus (Stabbur). Dage uden musik, skærm og telefonsnak! Morgenritualerne med meditationen og stilhedsgåturene, med lyden af måger og vandet i ørerne! Og tegninger! Jeg vågnede tidligt den sidste morgen, hvor jeg skulle afslutte på værkstedet, med en ny ide! Jeg kunne bruge denne teknik, jeg havde været eet med i dagevis, til en ny ide! Et nyt design!

Jeg hev friskt tegningen op af lommen, da jeg kom ned på værkstedet! Kun for at vise den og ideen til mester! Ikke for at lave den lige med det samme! Han kiggede på den, sagde at det kendte han godt – det med ideerne. Men hans fiduspunkt var ofte kl. 6! Han meddelte derefter, at jeg godt kunne gå igang og rense flere enebærgrene. Mens puslede og larmede han rundt. Han var gået i gang med skitsen eller prototypen. Vi legede og samarbejdede og fik på ca. 1,5 dag skabt en helt ny "ide" - Et nyt design! En prototype! Nu arbejder projektet videre nede i underbevidstheden, og jeg ved, at når vi ses igen på værkstedet til foråret, vil der være tydelige spor af "designet" i værkstedet. Vi ses til foråret igen! Og skal arbejde videre. Som mester sagde i sin ivrighed: "Man må godt arbejde hurtigt, når man skal have lavet den første skitse! Detaljerne og finish kommer jo bagefter." Det er jo lige sådan, jeg selv og andre jeg kender, arbejder! For lige at forstå og afprøve! Jeg blev så meget mindet om, i de uger, hvorfor jeg valgte at lave grundforløbet i kurvemageri tilbage i 2004, efter mange år som kunsthåndværker og underviser i flet/ kurve!

nr.85/18

10 Pilebladet

Jeg havde også i disse uger i Norge, spændende faglige og pædagogiske samtaler med bla. Liss- Mona, der har været kursist ved mig på grundforløbet og sidenhen overbygning siden 2005, og som i dag også er en af mine venner og kollega! Jeg huskede tilbage: Hvis mine kursister skulle kunne lære håndværket ordentligt, og senere "lege" med nye former og strukturer, måtte jeg skabe et arbejdsmiljø hvor det kunne viderefremmes!

Så de fik samme mulighed for at have erfaringer og en rig idebank af teknikker dybt nede i kroppen! De skulle præsentere for teknikker og mine arbejds- metoder, for sidenhen at kunne fra- vælge og koncentrere sig om at arbej- de videre med det, der flyder indeni, hos den enkelte!

De kurve som de holdt mest af og som pressede sig på! Som fritidsfletter/ pro- fessionel/ som kunsthåndværker/ under- viser?

Jeg måtte over en årrække lære hver enkelt at kende! Så jeg hele tiden underviste vedkommende, lige præcis hvor vedkommende befandt sig! Der måtte være en materiale- og værk- stedsdisciplin, som den jeg blandt andet er oplært i på Den Franske Kur- vemagerskole! Det giver, ved også at bruge meditation og stilhedsstunder, en rolig, fokuseret og koncentreret energi. Så vil arbejdet og fordybelsen dominere processen.

Disse rammer jeg satte for arbejdet på vores kurser sammen, har, set tilbage, givet både mig og kursisterne tryk- ked, overskud og mulighed for rimelig hurtigt at komme ind i det fordybende arbejde og samarbejde vi sluttede ca. et halvt/ helt år før! Det har givet og giver mig stadig så meget inspiration, glæde, ro og lyst til at fortsætte med grundforlø- bet i kurvemageri.

Flettemiljøet i Danmark er helt unikt. I løbet af 20 år er der bare kommet et så flot og højt niveau af dygtige flettere! Selv nede på kurvemagerskolen i Frank- rig, kender de i dag til danskernes dyg- tige håndværk! Standarden er virkelig høvet og vi fortsætter alle med at udvikle os. Vi har et utroligt givende, kollektivt, inspirerende flettemiljø, hvor vi hele tiden inspirerer hinanden. Har vi respekt for håndværk, der håndteres og virker i sit formsprog, med tanke på funktion, har vi vist alle oplevet, at det er nødvendigt med et skridt ad gangen med kniv, hænder og saks. At være lige hvor man er, og så tage næste skridt. Sådan flettes en kurv og et liv leves! En dag har man så meget erfaring i sin krop og med materialerne, så man kan udtrykke lige hvad man ønsker! Det skaber et dynamisk, kreativt og spæn- dende miljø, hvor vi hele tiden udveks- ler ideer. Håndværk og ideer kan kun udvikle sig i så spændende, givende og åbent et flettemiljø, som det, vi har her- hjemme, og som vi henter hjem udefra. Hvis vi har respekt for underbevidsthe- den, og det den formår at samle af input på vores vej rundt på rejser, mar- keder, diverse træf med mere, så vil vi se at mange af formerne, ideerne og arbejdsmetoderne er kollektive og oprindelige indre former gennem gene- rationer. Vi er hver især en lille vigtig brik, sammen. Og sikken et smukt hånd- værk! Kurve i pil, hassel, enebær, strå m.m.

Håndværket og detaljerne kan kun overleve, ved at gives videre fra hånd til hånd, uden kompromis. Men måske med et nyt formsprog, og hver af os vikler det akkurat på vores helt egen måde til fælles glæde! Som pil i en kurv!

I næste nummer af Pilebladet vil jeg komme nærmere ind på udvælgelsen af projekter og proces på hvert modul.

nr.85/18 13

Refleksion og fordybelse

Hvordan får jeg videregivet mine egne erfaringer?

Af Agnète Diemer

2

På mine moduler på Kurvmagerskolen, starter jeg med at undervise i den dråbeformede kurv på Modul 1. Den dråbeformede kurv, flettes på en rund bund og går fra rund - lettere firkantet, til bådformet.

Her får jeg videregivet mine egne metoder, tekniske kunnen og tillærte arbejdsmetoder, til at styre en form, akkurat derhen, hvor jeg ønsker det. Kurvens form og æstetiske udtryk er allerførst fremkommet ved en fornemmelse og sansning, som jeg fik under en meditation. Derefter flettede jeg kurven. Det blev min skitse!

Denne første kurve-skitse var smuk i farverne og i formen, men stod så dårligt på gulvet, når der kom ting ned i den.

Formsproget og funktionen skal hænge sammen

De næste kurve med samme formsprog blev igennem 3-4 år's fordybelse, arbejdet igennem med hensyn til tyngdepunkt, struktur, materialevalg, overflade og størrelse, hvor jeg bevarede det æstetiske udtryk, der føltes rigtigt for mig. Derved fremkom min dråbeformede "Modul 1 kurv". En meget smuk kurv, der ved brug, har indholdet i kurven lidt diskret beskyttet ude i det offentlige rum.

Jeg bruger nu "Modul 1 kurven" som oplæg til at lære at styre en form bevidst via opmærksomhed og tilrettelæggelse af hver eneste stage.

Bæredygtighed

Den franske indkøbskurv - Crocane, er en stringent, klassisk og håndværksmæssig traditionel fransk indkøbskurv med slidkant.

I Frankrig videregives og læres den fra hånd til hånd - fra mester til lærling. Håndværkets soliditet og æstetik er kompromisløst hvor formsprog og funk-

tion hænger uløseligt sammen. Det giver en stærk kurv til indkøb, baseret på fødevarermarkederne i Frankrig. Men til dagens indkøb i dag, også er aktuel og lige så funktionel og stærk. Disciplinen i arbejdet med denne kurv er en god øvelse. Ligeledes er det i dag en efterspurgt kurv, der kan sælges, når kvaliteten er i orden. Der er stor efterspørgsel på "den franske indkøbskurv". Jeg håber, at flere vil drage omsorg for vores miljø og bæredygtighed og tage indkøbskurven som et smukt, naturligt og alvorligt alternativ til plasticposen.

Skab nyt design

Nærværet og fordybelsen kommer til udtryk i smukke, personlige kurve på modul 3 og 4. Ved evt. at kombinere pilen med naturmaterialer fra stranden, skoven, eller haven, skabes der sanselige og poefiske kurve. De tillærte arbejdsmetoder og klassiske teknikker giver mulighed for at lege med form, struktur og materiale.

Legen med materialet, nærværet i formen og fordybelsen i processen, holder jeg rigtigt meget af. Jeg har fået forespørgsel på en ide-bog eller hæfte med fotos af kurve med andre naturmaterialer. Til foråret udsender jeg en efterlysning gennem Pilebladet, på fotos af kurve flettet i disse materialer.

Gentagelse...Gentagelse...

Det er i hænderne, vi primært husker det, vi har flettet. Når gentagelserne ved at flette en kurv sidder godt i hænderne, kan næste skridt med håndværket være, at få indlært nye kanter, hanke, sidetlet, detaljer m.m. Næste skridt kan også være at indlære helt nye vanskeligere modeller, eller fortsætte med at koncentrere sig, om det allerede tillærte.

nr.86/19 9

Du kan læse mere om emnerne på de forskellige moduler på Grundforløbet og Overbygningen, på min hjemmeside eller i annoncer her i bladet.

For mig er det vigtigt at stoppe op, se og mærke efter i processen med at flette kurven. Jeg skal beslutte, træffe valg for mit videre arbejde, hvis noget ikke helt peger i retning af målet. Det kan være at klippe op, starte forfra eller ændre målet. Sværest af alt; At acceptere at det, man havde sat sig for, ikke helt lykkedes. Det jeg kalder "nedsmeltningsstidspunktet."

Ud fra dette punkt, analyserer jeg i undervisningen sammen med kursisten, hvad der til næste kurv kan ændres, og hvad der fremover skal være fokus på, for at nå det oprindelige mål og model. Nogle gange skal modellen helt gøres væk.

Kursisten og jeg skal sammen reflektere over det, der allerede har udfoldet sig i arbejdet med kurven.

Jeg bruger min egen erfaring for at udvikle og lære mere, som jeg giver videre i undervisningen med den enkelte kursist.

For eksempel kan der være opstået noget nyt og der bliver åbnet op for en ny kreativ proces, der nu skaber ny glæde og energi.

Måske skal denne "nye" kurv forsøges gentaget. Eller måske skal det, der er lært, sætte gentagelsen mere koncentreret mod den oprindelige model.

Det er en spændende arbejdsproces, der kan resultere i, at der bliver flettet smukke klassiske kurve eller medvirker til at skabe nyfortolkninger af det gamle håndværk.

Læringen ligger i gentagelsen af teknikker og fortsat refleksion i nærværet og processen.

Læring bliver til viden

Med erfaringer fra mit eget værksted og mine mange år som underviser, kender jeg til den tilfredsstillelse og ro, der kommer indeni, når den første koncentration omkring indlæring af en ny kurv, lægger sig som viden i hænderne. Når arbejdet bliver gentaget og langsomt bliver velkendt med gode resultater, skaber det en fredfyldt, skøn og afhængighedsskabende følelse. Hænderne tager mere over og dele af hjernen, der før var på overarbejde, får en tiltrængt pause. Kemien i hjernen ændrer sig mærkbart og informationerne bliver til viden og glæde i kroppen. Langsomt fletter man sig ind i en ny og dybere verden af muligheder af farver, detaljer, variationer m.m. i den gentagne kurv.

Tak for den taktile (berørings-) sans, der gør sit til, at producere god kemi i hjernen. Denne kemi hjælper os bl.a. til at være vedholdende, trods den arbejdsomme, ofte hårde start med at få de tørre, stride pinde i mange tykkelser og længder, lavet om til smukke kurve. Vi ved jo alle, at det bare tager tid.

Livet i evig læring og forandring

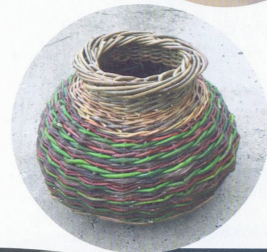
Jeg er som håndværker og tidligere pædagog i naturbørnehave, meget optaget af videreformidling af håndværket. Hvad det gør ved os, som mennesker, at arbejde med naturmaterialer og disciplinen i kurvfletting? Som kunstner kender jeg også til, at overgive mig og lade materialet vise mig nogle helt unikke, kreative muligheder undervejs. Jeg har i dag så meget respekt for og er ydmyg over vores forskellige måder at lære og udvikle os på. Vi har jo forskellige intelligenser og sanser der dominerer, ved hver enkelte person. Som undervisere må vi kende os selv i arbejdet og derved kunne aflæse vores kursister.

At flette kurve, er som at leve sit liv; - At øve sig i at være nærværende i mødet med andre og vores arbejde, så vi også ser de muligheder der opstår undervejs. Jeg bruger min undervisningsform på modulerne, som en inspiration til, hvordan jeg synes, faget skal videreformidles

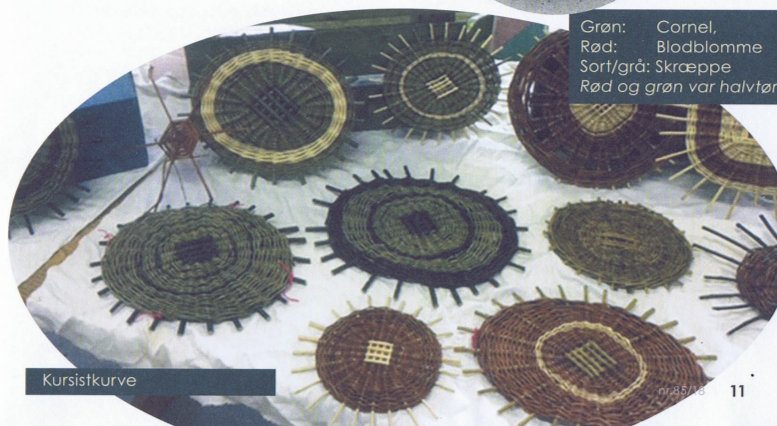
Overbygningen på moduluddannelsen lægger specielt op til at hver enkelte kursist, gør op med hvad vedkommende efter Grundforløbet har lyst til eller behov for. Ofte besluttet det i samarbejde med mig. Det kan være at gå længere ind i en af de tillærte kurve, eller kaste sig ud i helt nye udfordringer. Enten at tillære sig nye klassiske, historiske kurve eller bruge alt det tillærte gennem tiden, til at skabe nye design. Emnerne udvikler sig hele tiden, og er lige så meget et udtryk for de mange dygtige pileflettere, der er i Danmark nu som udtryk for min egen bevægelse som kurvmager, pilefletter og mange års erfaring som underviser.

Jeg bruger min undervisningsform på modulerne, som en inspiration til hvordan faget kan videreformidles til forskellige brugergrupper.

Franske madkurve

Grøn: Cornel, Rød: Blodblomme, Sort/grå: Skræppe, Rød og grøn var halvtørret

Kursistkurve

nr.85/18 11